

Antologie povídek z Ázerbájdžánu, kterou připravily odbornice z FF UK, byla slavnostně představena v Karolinu

Ve středu 25. 5. 2022 byla ve Vlasteneckém sále prezentována historicky první antologie ázerbájdžánských povídek přeložených přímo z ázerbájdžánštiny do češtiny, která vyšla v nakladatelství Karolinum pod názvem *Sari gelin*.

Dvaadvacet povídek, které pro antologii vybralo Ázerbájdžánské státní centrum překladu, uspořádaly a editorsky připravily Ivana Bozděchová z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace a Klára Choulíková z Ústavu filosofie a religionistiky. Studii o ázerbájdžánské literatuře napsala Zuzana Kříhová z Katedry Blízkého východu a povídky přeložila Šebnem Asadová. V knize jsou zařazeny také bibliografické medailonky autorů.

Antologie *Sari gelin* je ukázkou tvorby nejznámějších ázerbájdžánských prozaiků 20. a 21. století a českému čtenáři tak přibližuje dosud málo známou kavkazskou zemi: kavkazské chány, prostředí vesnic, industrializované Baku i zakavkazskou přírodu. Texty podhalují i bohatost ázerbájdžánského jazyka, četnost obrazných vyjádření, barvitá přirovnání a lidová rčení.

Sari gelin (v překladu *Žlutá nevěsta*) odkazuje k tradici lidových písní o nenaplněné lásce, které jsou se stejnou melodií a rozdílnými slovy rozšířeny v Ázerbájdžánu, Gruzii nebo Íránu. V povídce *Sari gelin* tato píseň symbolizuje národní kulturní dědictví. Motiv sdíleného dědictví, společných kořenů a možnosti vyjádřit stejné téma různým

způsobem inspiroval editorky při pojmenování antologie. Důležitým ázerbájdžánským kulturním motivem je i koberec: na obálce antologie jej zobrazuje výtvarné dílo, jehož autorem je současný ázerbájdžánský umělec Faig Ahmed.

Oficiální částí uvedení antologie provázela doc. Ivana Bozděchová a vystoupili v ní prorektor Univerzity Karlovy prof. Jan Kuklík, velvyslanec Ázerbájdžánské republiky Adish Mammadov a ředitel nakladatelství Karolinum Petr Való. Všichni zúčastnění ocenili vydavatelský počin, který byť jen jako malý literární střípek znamená pro český literární kontext první zevrubnější představení ázerbájdžánské literární tvorby vůbec.

Realizaci projektu antologie podpořila Univerzita Karlova, Karolinum, Velvyslanectví Ázerbájdžánské republiky v Praze, Ázerbájdžánské státní centrum překladu v Baku a také český zastupitelský úřad v Baku. Ten dlouhodobě pomáhá spolupráci v oblasti česko-ázerbájdžánských vztahů a výuky češtiny v Ázerbájdžánské republice. Velkou podporu projektu antologie doc. Bozděchová našla při svých výukových pobytech v Baku, zejména u tehdejšího zástupce velvyslance České republiky v Ázerbájdžánu dr. Petra Vágnera (absolventa FF UK), kterému je antologie věnována.

V literární části programu editorky představily proces vzniku antologie, který trval pět let. Překladatelka Šebnem Asadová, absolventka studia češtiny na Ostravské univerzitě, měla náročný úkol: neměla prakticky žádné odborné překladatelské zkušenosti, a navíc překládala z mateřštiny do cizího jazyka. Dosavadní překlady ázerbájdžánských autorů byly pořizovány vesměs prostřednictvím druhého jazyka, zejména ruštiny. Její původní překlady musely editorky Ivana Bozděchová a Klára Choulíková detailně revidovat a editovat.

Účastníkům slavnostního představení antologie následně dr. Zuzana Kříhová stručně nastínila kontext moderní ázerbájdžánské literatury a zaměřila se na tři povídky z antologie: *Nečekaný návrat* (Ezize Džeferzáde), *Gruzínské*

příjmení (Anar Resul oğlu Rzajev) a *Sari gelin* (Elčin Efendijev). Z nich pak editorky přečetly krátké ukázky.

V závěru prezentace se ve Vlasteneckém sále Karolina na počest národních kulturních tradic rozezněla píseň *Sari gelin*.

prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc., prorektor UK a J.E. Adish Mammadov, velvyslanec Ázerbájdžánské republiky v ČR

Mgr. Petr Való, ředitel nakladatelství Karolinum, a PhDr. Zuzana Kříhová, Ph.D.

doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., J.E. Adish Mammadov,
prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc., Mgr. Petr Való

Mgr. Klára Choulíková, editorka antologie

doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., editorka antologie

